

ETNOGRAFSKI MUZEJ

Mažuranićev trg 14, 10000 Zagreb, tel. 45-58-544, faks 45-50-711, e-mail: etnografskimuzej@zg.tel.hr

1. SKUPljanJE GRAĐE

Tijekom 1997. godine zbirke Etnografskog muzeja darovima i otkupom uvećane su za 631 predmet na što je utrošeno 127 359,16 kn. Nažalost, zbog razmjerno malog raspoloživog iznosa nastavljen je trend nedovoljnog otkupa iz 1996. godine, na što su upozoreni Gradski ured za kulturu i Ministarstvo kulture RH.

Držimo da prilike, ugroženost i nestajanje naše tradicijske baštine te činjenica da se Etnografski muzej priprema za obnovu, zahtijevaju znatno povećanje otkupa etnografskih predmeta. Svi otkupljeni ili darovani predmeti, obrađeni su i inventirani u skladu s propisanim postupkom, te potom očišćeni i zaštićeni.

1.1. Otkup

U 1997. godini za većinu zbirki Muzeja otkupljeno je tijekom terenskih istraživanja ili u Muzeju 224 predmeta.

1.2. Dar

Tijekom nekoliko terenskih istraživanja (Dinaridsko i Jadransko područje), ali i u Muzeju, darovanjem je prikupljeno 407 predmeta.

1.3. Terensko istraživanje

Kustosi Muzeja proveli su na terenskim istraživanjima ukupno 122 dana.

- Nastavljeno je i završeno sustavno istraživanje područja Pisanovine, započeto u 1996. godini, koje je financirala Zagrebačka županija. Tijekom istraživanja Pisanovine i Kupinca ostvarena je suradnja sa studentima etnologije.
- Veći broj dana proveden je na istraživanju Pokuplja, pojedinih dijelova Dalmacije i Primorja. Istraživanja Drniške krajine i Gorskog kotara provedena su u suradnji s Državnom upravom za zaštitu kulturne i prirodne baštine.
- Prigodom nekih obilazaka terena prikupljen je veći broj predmeta za muzejske zbirke, a mnogi su darovani.
- Neka istraživanja obavljena su u sklopu priprema pojedinih izložbenih projekata koji će biti ostvareni tijekom 1998. godine. Osim podataka, prikupljen je određen broj predmeta.

1.4. Kopije - rekonstrukcije

Zbog nemogućnosti nabave nekih predmeta otkupom ili darovanjem, u Muzejskim preparatorskim radionicama izrađeno je 14 vjernih kopija ili rekonstrukcija tih predmeta radi popune zbirki.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Preparatorske službe Muzeja (preparatorske radionice za tekstil te drvo, metal i keramiku) obavljaju redovitu i preventivnu zaštitu muzejskih zbirki i predmeta, pa je tako tijekom 1997. godine u radionicama očišćeno i zaštićeno oko 300 predmeta.

Mnogo veći broj predmeta očišćen je i zaštićen u stalnom postavu ili u depoima.

Dva je puta obavljeno zamagljivanje tekstilnih zbirki kemijskim sredstvima radi preventivne zaštite od moljaca.

Posebno je potrebno spomenuti zaštitu zbirke pregača, tekstilnih predmeta iz Baranje i Posavine te čišćenje predmeta u stalnom postavu Odjela izvaneuropskih kultura.

2.2. Konzervacija

U preparatorskoj radionici za tekstil posebnim je postupkom konzervirano je 5 tekstilnih predmeta.

2.3. Restauracija

U radionicama Muzeja restaurirana su 53 predmeta (tekstil, drvo, pisanice, nakit, obredni kruhovi).

- "Zebun", Zbirka narodnih nošnji
Nakon detaljnog pregleda predmeta utvrđeno je da je na pojedinim mjestima popucala osnova, te da je potrebno zamjeniti aplikaciju od crvene čoha. Sa "zebuna" je prvo trebalo ukloniti prašinu i nečistoću koja se godinama taložila i uvlačila u strukturu tkanja.

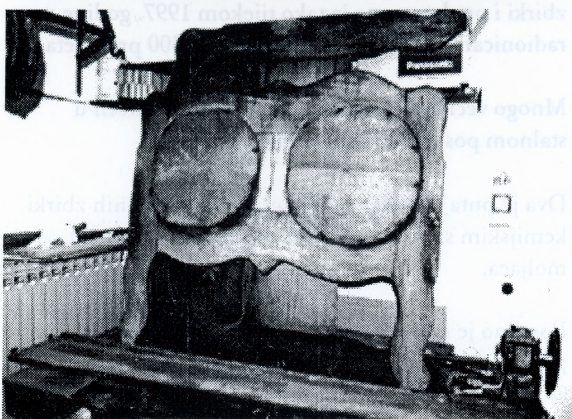
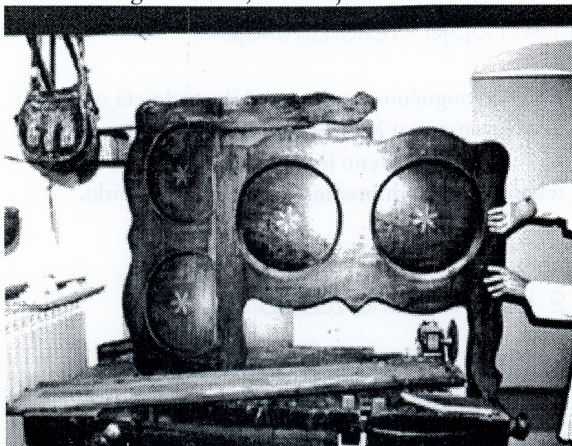
Uklonjena je oštećena aplikacija, zatim je osnova nadomještena vunom iste debljine i sirovinskog sastava. Na kraju je aplicirana nova čoha.

- Kredenc, kraj 19. st., Trpinja, Zbirka kućnog inventara, inv.broj: 28820

Restauriran u radionici Etnografskog muzeja, preparator Branko Moritz.

Prilikom restauratorskih zahvata dodana je jedna noga na gornjem dijelu kredenca, ormariću i na poleđini ormarića dodana je jedna letvica.

- Krevet, druga polovina 19. st., Dugi otok, Zbirka kućnog inventara, inv. broj: 28880

Restauratorski zahvati izvedeni u radionici Etnografskog muzeja u Zagrebu, preparator Branko Moritz.

Provedena cjelokupna zaštita obje stranice postelje. Oštećene dijelove bilo je potrebno ispraviti kako bi se podloga vratila u prijašnje stanje, jer je podložna pucanju.

Izvan Muzeja restaurirano je 10 komada nakita i 2 tekstilna predmeta.

- Izrađeno je (rekonstruirano) više krojeva narodnih nošnji za potrebe humanitarne grupe *Dubrovnik - simbol slobode*, te za potrebe publiciranja knjige o ženskoj istarskoj nošnji.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventiranje

- Tijekom 1997. godine inventirano je ukupno 1 177 predmeta. Najveći dio inventiran je pomoću računalnog programa Promus.
- U dokumentaciji Muzeja dodijeljen je 371 novi inventarni broj za 551 predmet.

3.2. Fototeka

- Prigodom terenskih istraživanja i u Muzeju je snimljeno 2 856 negativna.
- Uloženo je i sređeno 1 920 negativna postojeće fotodokumentacije.
- Za potrebe prezentacijskog programa izložbe *Zdenka Sertić* i za potrebe dokumentacije načinjen je znatan broj snimki digitalnom kamerom.

3.3. Dijateka

- U 1997. godini snimljeno je 978 dijapozitiva.
- Složeno je i sređeno 3 300 dijapozitiva.

3.4. Videoteka

- Snimljeno je 25 novih video vrpca, najvećim dijelom prigodom terenskih istraživanja ili pojedinih događanja u Muzeju (izložbe, radionice i sl.).
- Tvrtka Famar snimila je dvosatni profesionalni videozapis izložbe *Zdenka Sertić* i *Etnografski muzej*.

3.5. Hemeroteka

Za hemeroteku je iz novina i drugih tiskovina uloženo 27 priloga o Muzeju i njegovim aktivnostima.

3.6. Planoteka i crteži

Izrađeno je 16 skica i krojeva dijelova nošnji iz Baranje.

3.7. Stručni arhiv

- Za stručni arhiv Muzeja prikupljeni su izvještaji o terenskom radu i o znanstvenom skupu HDF-a u Varaždinu.
- Upisano je 14 inventarnih brojeva.

3.8. Ostalo

Za novoosnovanu fonoteku Muzeja prikupljeno je 10-ak zvučnih zapisa.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

- Za knjižnicu Muzeja kupljeno je 75 knjiga, a darovane su 73 knjige.
- Razmjenom je primljeno 129 novih publikacija.

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

U fond knjižnice inventirano je 248 naslova, signirano 220 naslova, a katalogizirano 212 naslova.

4.3. Izdavačka djelatnost knjižnice

Izrađen je ispis Crolist baze Etnografskog muzeja 1995.-1997. g.

4.4. Ostalo

- U 1997. godini uslugama knjižnice Muzeja koristila su se 394 vanjska korisnika.
- Pregledana je i odabrana građa za knjižnicu - 600 svezaka, preuzeto u knjižnicu oko 200 svezaka, razvrstano, reinventirano i odloženo na mjesto.

5. STALNI POSTAV

- Uređeni su i vraćeni predmeti stalnog postava tradicijskoga gospodarstva, te je dvorana otvorena za posjetitelje.
- Obavljeno je redovito održavanje i čišćenje izložaka u stalnom postavu Muzeja.
- Očišćeni su svi izloženi predmeti u Odjelu izvaneuropskih kultura.

6. STRUČNI RAD

6.1. Ekspertize

Obavljene su dvije ekspertize narodnih nošnji.

6.2. Posudbe

Drugim muzejima i institucijama u Hrvatskoj posuđeno je 220 predmeta.

6.3. Djelovanje u strukovnim organizacijama

Kustosi Muzeja aktivno su sudjelovali u radu više strukovnih udruga i organizacija u Hrvatskoj i inozemstvu. To su: Hrvatsko etnološko društvo, Hrvatsko društvo folklorista, Hrvatski nacionalni komitet ICOM-a, ICOM (Međunarodni savjet muzeja), Družina, Ecovast, NET (Mreža etnografskih muzeja Europe), Hrvatsko muzejsko društvo, Hrvatsko-mađarsko društvo, Hrvatsko-albansko društvo, Hrvatsko bibliotekarsko društvo.

6.4. Sudjelovanje na kongresima, seminarima

Kustosi Muzeja aktivno su sudjelovali u radu brojnih simpozija, stručnih skupova i seminara. Pripremljeno je 17 priopćenja i referata:

- sudjelovanje na međunarodnom simpoziju *Moda i dizajn: Mijene tijela /Body in transition*, koji je održan 7. i 8. veljače 1997. u Zagrebu u organizaciji Tekstilno-tehnološkog fakulteta: priopćenja: *Ideologija i nošnja*, mr. Aida Brenko, *Erotika i tradicijska narodna nošnja*, Ivanka Ivkanec,
- skup *Biblija-izvor religija i kultura* u Cerniku priopćenje: *Za križem* Ivanka Ivkanec
- skup u Kumrovcu 29. svibnja 1997. s temom *Položaj i funkcioniranje etno muzeja i muzeja na otvorenom u RH sa mogućim uzorima u Europi*, prisustvovalo je 7 kustosa, pripremljena su 2 izlaganja priopćenje: *NET - Europska mreža etnografskih muzeja*, Damodar Frlan
- *Muzej u Haageni, prilog diskusiji o Hrvatskom muzeju na otvorenom*, Ivica Šestan
- sudjelovanje na seminaru u Rovinju 18.-22. studenog 1997. *Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture* 3 priopćenja: mr. Irena Kolbas, mr. Zlatko Mileusnić, Jasna Mokus
- sudjelovanje na skupu Hrvatskog društva folklorista u Varaždinu 15. i 16. prosinca, uz izlaganja *Zlatarna*, Ivanka Ivkanec i *Kako raditi etnografiju riječima, pristup kazivaču*, mr. Irena Kolbas,
- sudjelovanje na međunarodnom simpoziju u Sibiu (Rumunjska) *Culture and Technology* 10. - 13. listopada, u organizaciji UNESCO-a; *Some Issues on traditional Technology of wineproduction in Croatia*, mr Ivan Šestan
- godišnji stručni sastanak HED-a pratila je većina kustosa Muzeja, a Ivanka Ivkanec pripremila je priopćenje *Zdenka Lechner u Etnografskom muzeju*
- na znanstveno-stručnom skupu u sklopu I. međunarodnog čipkarskog festivala u Lepoglavi (Lepoglavski dani, 13-15. rujna 1997.) pročitana su 2 priopćenja *Od paškog tega do čipke*, Nerina Eckhe *Hrvatska čipka - tradicija i budućnost*, Vesna Zorić
- sudjelovanje na Međunarodnom kongresu ECOVAST-a u Otočecu ob Krki priprema plakata o Žumberku u njegovo prezentiranje u Sloveniji, Zvezdana Antoš
- sudjelovanje u radu godišnjeg sastanka grupe NET (mreža etnografskih muzeja Europe) na Bledu, 10.-14. rujna 1997., Damodar Frlan

- sudjelovanje na godišnjem sastanku CEICOM-a (ICOM-ova grupa za Srednju Europu, 16.-18. listopada 1997. u Budimpešti priopćenje o uporabi multimedije u muzejima u Hrvatskoj, Damodar Frlan
- 5 stručnjaka pratilo je tečaj preventivne zaštite muzejskih zbirki, siječanj 1997., Hrvatski školski muzej
- 4 kustosa i preparatora sudjelovali su na seminaru u Muzeju "Mimara" na temu zaštite muzejskih zbirki, 1.-3. prosinca, 1997.

6.5. Publicistička djelatnost

- Nakon završetka opsežnog terenskog istraživanja na području Pisarovine u 1996. i 1997. godini kustosi Muzeja obradili su pojedine teme i predali su radove koji će biti objavljeni u monografiji o Pisarovini: *Stanovništvo, Stanovanje i kućni inventar, Prehrana, Gospodarstvo, Obrti, Transport, Trgovina i mjere, Tekstilno rukotvorstvo, Narodna nošnja, Etnomedicina, Igre i zabave, Životni običaji*
- Priređeni su tekstovi *Ideologija i nošnja i Erotika i tradicijska narodna nošnja* (A Brenko i I. Ivkanec) za objavljivanje u knjizi koja slijedi nakon savjetovanja *Moda i dizajn: mijene tijela*. Knjigu će izdati Tekstilno-tehnološki fakultet na hrvatskom i engleskom jeziku.
- Za Vijesti HDF-a predani tekstovi s V. znanstvenog skupa Društva u Varaždinu: *Zlatarna*, Ivanka Ivkanec *Kako raditi etnografiju riječima, pristup kazivaču*, mr. Irena Kolbas.
- Za objavljivanje je priređen referat sa simpozija u Rumunjskoj: *Neka pitanja tehnologije tradicijskog vinogradarstva i vinarstva u Hrvatskoj*, I. Šestan.
- Objavljen je prilog diskusiji o hrvatskom muzeju na otvorenome, 1997. (Muzeologija 34., 1997.) I. Šestan.
- U knjizi *Bedekovčina stara i plemenita*, zborniku općine Bedekovčina 1997., objavljen je tekst *Etnografske osobine bedekovčinskoga kraja* (suautor teksta Mirjana Barlek).
- U putnoj reviji Hrvatskih željeznica Eurocity br. 4/ 1997. objavljen tekst (s fotografijama) o božićnim običajima s naslovom *Toplina blagdanske noći*, Josip Barlek.
- U periodici Prijatelj, br. 1.1997. Hrvatskoga katoličkog radija objavljen tekst s naslovom *Hrvatski narodni običaji*, J. Barlek.
- Priređen je sažetak teksta o običajima Kupinečkog Kraljevca za reprint izdanje kataloga *Družine: Život i običaji u starinskoj Hiži*, tiskan u reprint izdanju kataloga u Županji, J. Barlek.
- Za objavljivanje u časopisu Dekor priređen je tekst *Simbolička božićnog vremena*, J. Barlek.

- Za katalog izložbe *Fonografija u Hrvatskoj 1927 - 1997.* u Tehničkom muzeju napisan je tekst *Fonograf u etnografskim muzikološkim istraživanjima*, Mirjana Randić Barlek.
- Osvrt na izložbu *Tambura - tradicijsko glazbalo* za IC-reviju Hrvatskih željeznica, Mirjana Randić Barlek.
- U Modroj lasti objavljen tekst pod naslovom *Kako čitati nošnju*, Nerina Eckhel.
- Tekst o paškoj čipki tiskan u prodajnom katalogu čipke tvrtke Etnica, N Eckhel.
- Tekst o paškoj čipki za njemački časopis Informationen, N. Eckhel.
- Tekst o narodnoj nošnji Zagrebačke gore za katalog izložbe *Medvednica - eko muzej* Prirodoslovnog muzeja u Zagrebu, Vesna Zorić.
- Tekst o svadbenim običajima u Jaskanskom kraju za časopis Vjenčanja, Zvezdana Antoš.
- Tekst za dječji časopis Zvrk s temom *Priča o svadbenom vijencu*, Z. Antoš.
- Priprema tekstova popratnih priredbi Međunarodne smotre folklora za katalog MSF, Z. Antoš.
- Tekst o božićnom darivanju za dječji časopis Zvrk, Z. Antoš.
- Tekst o pokladnim običajima za dječji časopis Zvrk, Z. Antoš.
- *Museum Education at the Ethnographic Museum in Zagreb*, Múzeum: Museum in Central Europe, 4/1996., str. Željka Jelavić.
- Svi kustosi napisali su tekstove i pripremili fotografije o svojim zbirkama koji će se koristiti na Internet stranicama o Etnografskom muzeju.
- Kustosi su također napisali tekstove o svojim zbirkama za planiranu knjigu *Vodič po zbirkama Etnografskog muzeja*.

6.6. Tečajevi, studijska putovanja

- Sudjelovanje na godišnjem skupu ICME-a (Međunarodni komitet ICOM-a za etnografske muzeje) u Nizozemskoj 29. studenog - 2. prosinca 1997.; tema: multimedija u muzejima i njezino korištenje u pedagoškim programima. Organiziran je obilazak više etnografskih muzeja u Nizozemskoj, D. Frlan.
- Studijski posjet Slovenskom etnografskom muzeju u Ljubljani, travanj 1997.
- Studijsko putovanje Slavonijom nakon održavanja godišnjeg skupa HED-a u Osijeku, svibanj 1997.

6.7. Rad sa zbirkama

- Kustosi Etnografskog muzeja uz ostale poslove rade na održavanju i stručnoj obradi svojih zbirki.

- Završeno je uređenje depoa oglašnja, načinjena revizija i novi popis predmeta, izdvojeni predmeti za restauraciju i konzervaciju.
- Načinjena je revizija dijela Zbirke lončarstva.
- Obavljena je revizija depoa tekstilnih predmeta iz Baranje.
- Obavljeno je selektiranje predmeta zbirke posoblja u sklopu pripreme za slaganje u depou (građa iz okolice Zagreba).
- Višekratno se radilo na uređenju depoa pokućstva i kućnog inventara.
- Obavljeno čišćenje Zbirke izvaneuropskih kultura.

6.8. Ostalo

- Kustosi i preparatori obavili su tijekom 1997. godine i mnoge druge poslove. Davali su stručne savjete i informacije zainteresiranima, obavljali konzultacije, radili u arhivima i knjižnicama itd.
- Rad u knjižnici Škole narodnog zdravlja Andrija Štampar radi upotpunjenja podataka o temi etnomedicina i higijena.
- Rad u knjižnici Akademije radi prikupljanja podataka o odijevanju i higijeni.
- Rad u knjižnici Leksikografskog zavoda i Arhivu grada Zagreba na prikupljanju podataka o odijevanju i povijesnim zbivanjima od sredine 19. st. do početka Drugog svjetskog rata.
- Istraživanje u stručnom arhivu iz Odjela dokumentacije o pisanim radovima Zdenke Lechner.
- Kontakti sa stručnjacima Etnografskog muzeja u Brnu, Moravska, radi prezentacije naših pisanica na njihovoj uskrsoj izložbi (poslano 20 pisanica iz raznih krajeva Hrvatske).
- Na traženje Koordinacijskog komiteta Sathya Sai centara za Hrvatsku izrađena dva panoa kolaž fotografija o glavnim vjerskim blagdanima i običajima u Hrvatskoj uz 4 kartice teksta.
- Na traženje Hrvatskog veleposlanstva u Pragu napisan je i poslan tekst o hrvatskim božićnim običajima (2 kartice i 5 slika).
- Podaci su objavljeni (pod naslovom *Weihnachten in Mitteleuropa und Donauraum*) u časopisu Kulturni vodič Podunavlja i Srednje Europe istoimenog instituta iz Praga.
- Sudjelovanje na Smotri folklor Međimurja u D. Vidovcu, 29. i 30. lipnja 1997. u svojstvu člana prosudbene komisije za ocjenu nošnji.
- Sudjelovanje na Smotri KUD-ova Zagreba u svojstvu člana žirija za narodne nošnje komentari će biti objavljeni u Biltenu nakon završetka događanja.
- Sudjelovanje na Županijskoj smotri folklor u Klanjcu u istoj funkciji.
- Boravak u Splitu 24. - 27. svibnja radi postavljanje izložbe *Baština i obnova - ruho opstojnosti i nade* Gradskog muzeja Vukovara u

progonstvu - postavljen je dio izložbe narodnih nošnji što su ih vukovarskom muzeju poklonili gradovi i županije Hrvatske.

- Postavljanje etnografskog dijela izložbe *Medvednica - eko muzej* (suradnja s Prirodoslovnim muzejem).
- U Muzeju je izrađen multimedijalni prezentacijski računalni program za predstavljanje izložbe *Zdenka Sertić i Etnografski muzej u Zagrebu*.
- Sudjelovanje na sastanku ECOVAST-a na temu izrade programa zaštite Žumberka i Gorskog kotara za Europsko vijeće.
- Organizacija dolaska i postavljanja izložbi iz Hvara, Splita, Šibenika, Zadra i Rijeke za Međunarodnu smotru folklor. Postavljanje izložbi 22. i 23. lipnja, otvorenje 24. lipnja u MGC-u Klovićevi dvori.
- Snimanje procesije Gospe od Čarskog polja na otoku Korčuli, 25. srpnja.
- Organizacija okruglog stola *Običaji u suvremenoj etnologiji* u suradnji sa Maticom hrvatskom i predstavljanje knjiga Ivana Lozice *Hrvatski karnevali*, Dunje Rihtman Augustin *Hrvatski Božić* i Jasne Čapo *Hrvatski uskrsoj običaji*, 28. svibnja 1997.
- U travnju, u povodu izložbe *Tambura - tradicijsko glazbalo* organiziran je okrugli stol na istu temu, na kojemu su sudjelovali brojni stručnjaci i novinari.
- Konferencija za tisak u suradnji s HDF-om na temu obnove ratom razrušenih sela.
- Kustosi muzeja više su stotina puta obavili stručne konzultacije, odgovorili na upite ili dali informacije osobama koje su radi toga dolazile u Muzej.

7. IZLOŽBENA DJELATNOST

7.1. Studijska izložbena djelatnost

Tijekom 1997. godine pripremljene su i postavljene sljedeće studijske izložbe:

- *Kićeni Srijem - ruho opstojnosti, potpore i nade*, izložba pripremljena i postavljena u suradnji s Gradskim muzejom Vukovara u progonstvu i Radionicom i posudionicom narodnih nošnji iz Zagreba, 4. ožujka - 10. travnja 1997.
- *Tambura - tradicijsko glazbalo*, gostujuća izložba iz Gradskog muzeja Vinkovci, 17. travnja - 8. svibnja 1997.
- *Zdenka Sertić i Etnografski muzej u Zagrebu*, izložba Etnografskog muzeja, 17. srpnja - 31. listopada 1997. Veći dio slika, crteža i druge arhivske građe za ovu izložbu posuđen je od dr. M. Iblera, nasljednika i vlasnika ostavštine Z. Sertić. Izložba prikazuje rad Zdenke Sertić u Etnografskome muzeju.

7.2. Didaktička izložbena djelatnost

- Pripreme i rad s djecom uz Josipa Cugovčana na prvoj Školi tradicijske izrade pisanica u Podravskim Sesvetama (14., 15. i 16. travnja 1997.). Rezultat rada bila je izložba dječjih radova koja je postavljena u školi u sklopu tradicionalnog susreta folklor.
- Postava izložbe dječjeg crteža u Knjižnici i čitaonici na Preradovićevu trgu.
- Izložba i akcija *Cvijet u tradicijskoj kulturi* 15. travnja - 15. svibnja 1997.; završno događanje: izložba dječjih radova (21. - 23. studenog 1997.).
- 21 - 23. studenog 1997.: izložba dječjih radova s likovne radionice *Zdenka Sertić i Etnografski muzej*.
- *Tragom trnjanske narodne nošnje*, izložba u knjižnici OŠ Jure Kaštelana u povodu 30. obljetnice rada.

7.3. Samostalna izložbena djelatnost

Priprema i postavljanje izložbe *Božićna rapsodija sestre Samuele*. Autorica izložaka i postava, na poziv Etnografskog muzeja, bila je časna sestra Samuela Premužić, 4. prosinca 1997.-13. siječnja 1998.

7.4. Informativna izložbena djelatnost

- *Tragom narodne baštine - Drniška krajina* (17. prosinca - izložba u suradnji s Državnom upravom za zaštitu kulturne i prirodne baštine).
- Suradnja na izložbi *Kupinečki Kraljevec - život i običaji*. Postav izložbe u Županji (organizator: Družinama u suradnji sa Zavičajnim muzejem u Županji i s Etnografskim muzejom), 19. prosinca 1997.
- Suradnja na izložbi na temu prognaničkih ručnih radova s folklornom tematikom; u povodu pete obljetnice djelovanja Društva hrvatskih intelektualki (7. - 9. svibnja 1997.).
- Informativna izložba postavljena u izlogu Knjižnice i čitaonice na Preradovićevu trgu na temu folklor hrvatskog Jadrana. Izložene su uvećane fotografije iz fundusa Muzeja. Izložba je trajala tijekom srpnja i kolovoza.
- Postavljena je izložba na temu *Uskrsnje jaje* u poslovnici Zagrebačke banke.

7.5. Međunarodna; pokretna izložbena djelatnost

Izložba *Paška čipka* u Domu kulture Lepoglava, 13.-21. rujna 1997.

8. IZDAVAČKA DJELATNOST

8.1. Katalozi povremenih izložbi, katalozi stalnih postava, katalozi zbirki, vodiči

Tiskani su katalozi sljedećih izložbi:

Tambura - tradicijsko glazbalo
Zdenka Sertić i Etnografski muzej u Zagrebu
Božićna rapsodija sestre Samuele

9. EDUKATIVNA DJELATNOST I ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

9.1. Edukativna djelatnost

Raznovrsna i intenzivna edukativna djelatnost, u kojoj Etnografski muzej prednjači, nastavljena je i u 1997. godini:

- upoznavanje s radom u dokumentaciji za studente etnologije i muzeologije
- program *Upoznajmo kulturnu baštinu zavičaja* za učenike trećeg razreda osnovne škole - 30. travnja 1997. Program obuhvaća upoznavanje elemenata kulturne baštine zavičaja iz stalnog postava Muzeja. Komparativnim pristupom gradi učenici upoznaju zavičaj kao prostor prožimanja različitih kulturnih elemenata.

9.1.1. Specijalna vodstva

Tijekom 1997. godine kustosi su održali 178 stručnih vodstava na hrvatskom i stranim jezicima kroz stalni postav ili izložbe Muzeja.

9.1.2. Predavanja

Stručnjaci Muzeja održali su tijekom 1997. godine na raznim mjestima (u Muzeju ili izvan njega) 34 predavanja za školsku djecu, studente ili građanstvo.

9.1.3. Klubovi

Osnovana su dva kluba za promicanje etnografske struke: Etnografski odjel novinarske grupe OŠ J. Kaštelana i Etnografska grupa 3.b razreda OŠ Trnjanska.

9.1.4. Radionice i igraonice

Uz pojedine izložbe ili običaje organizirane su brojne aktivnosti kao što su radionice, igraonice, projekcije ili predavanja za poticanje kreativnog rada i izražavanja djece.

- *Tradicionalna izrada pisanica*, tzv. škola pisanica, rad s učenicima u školi u Podravskim Sesvetama, 14. - 16. travnja 1997. Održano je 5 uvodnih predavanja.

- Radionice 24. ožujka u OŠ Prečko *Bojanje pisanica voskom*.
- Organizacija radionica u MGC-u i Galeriji Virius tijekom Međunarodne smotre folklor.
- U Muzeju je organizirana Dječja likovna, glazbena i plesna radionica, s nastupom HSPD-a Prigorac iz Gračana.
- Radionica u OŠ Bartola Kašića - *Božićni običaji i izrada božićnog nakita*.
- Likovna radionica za dječji vrtić Radost, 16. i 18. prosinca.
- Likovna radionica uz izložbu *Zdenka Sertić i Etnografski muzej u Zagrebu* 31. listopada - 21. studenog 1997.
- *Svjatlost sv. Lucije* - Akcija Etnografskog muzeja, Turističke zajednice grada Zagreba i Zavičajnog muzeja na otvorenom Dolnja Kupčina.
- Likovna radionica za izradu dubljenih i kaširanih bundeva u povodu dana Sv. Lucije, 11. - 13. prosinca 1997.
- Radionica božićnog nakita uz izložbu *Božićna rapsodija sestre Samuele* 12. - 23. prosinca 1997. broj sudionika: oko 500.

Radionice božićnog nakita izvan Muzeja
Božićna rapsodija sestre Samuele:

- Knjižnica Marin Držić, 9. prosinca 1997. u sklopu predavanja o običajima Adventa
- Knjižnica Savica, 19. prosinca 1997.
- Knjižnica Dugave, 22. prosinca 1997.

Likovna radionica *Božićna rapsodija sestre Samuele*

- 12. - 15. prosinca 1997.; broj sudionika: 2 dječja vrtića, oko 100 djece.
- 22. i 23. veljače organizirano je i održano predavanje i tečaj ikebane u suradnji s Japanskim kulturnim centrom iz Beča a uz sudjelovanje dvoje vrhunskih japanskih stručnjaka.
- U vrijeme Uskrsa za škole su organizirane 4 radionice za izradu pisanica.

9.2. Odnosi s javnošću (PR)

Služba za odnose s javnošću Muzeja stalno je vodila brigu o tom segmentu djelovanja, a rezultati su se očitovali intenzivnom medijskom prisutnosti, širenjem informacija o radu Muzeja, ugovaranjem sponzorstava, dogovaranjem akcija itd.

9.2.1. Press

Kao i svake godine, većina dnevnih listova i mnogi tjednici ili mjesečnici objavili su tekstove o Muzeju i njegovim aktivnostima:
Večernji list: 32 napisa, Vjesnik: 10, Glas Koncila: 2, Slobodna Dalmacija: 2, ostali listovi: 42 napisa.

9.2.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Kustosi Etnografskog muzeja sudjelovali su u brojnim emisijama i programima televizijskih i radijskih postaja, a o svim su aktivnostima Muzeja emitirane brojne vijesti i prilozi.
HRT 1 - 54 priloga i vijesti, HRT 2 - 14 priloga i vijesti, OTV - 10 priloga i vijesti
Radio Zagreb 1. program: 14 priloga i vijesti; Radio Zagreb 2. program: 17 priloga i vijesti, Radio Zagreb 3. program: 3 priloga i vijesti, Radio Sljeme: 26 priloga i vijesti,
Obiteljski radio: 62 priloga i vijesti
Radio Samobor, Radio Velika Gorica, Katolički radio, 101, Hrvatski radio Herceg-Bosne, Plavi 9, Radio Đurđevac, Radio Senj, Radio Pag, Radio Osijek, Radio Martin: ukupno 42 priloga ili vijesti.

9.2.3. Marketinška djelatnost vezana za izložbene projekte

Većina izložbi bila je popraćena odgovarajućim marketinškim programima koji su obuhvaćali pripremu, tisak i distribuciju promotivnog materijala. Za potrebe marketinga izložbe *Zdenka Sertić i Etnografski muzej* snimljen je profesionalni video o izložbi, tiskani su plakat i informativni letak, a na Trgu bana Jelačića tijekom trajanja izložbe na velikom je ekranu prikazivana informacija o izložbi. O izložbama su redovito obavještavane škole i dječji vrtići, što je rezultiralo zadovoljavajućim posjetom.

9.2.4. Ostalo

- Muzej je više puta prigodno uređivao izloge nekih zagrebačkih prodavaonica ili knjižara, najčešće za trajanja nekih izložbi ili za vrijeme Međunarodne smotre folklor.
- Muzej je organizirao donaciju umjetnika Nikole Šanjeka, koji je u suorganizaciji Gradskog muzeja iz Vinkovaca poklonio glinene kipove i betlehemske krajobraz crkvi u Ceriću kod Nuštra. To je nastavak akcije darivanja jaslica povratnicima na ratom opustošena područja koju smo započeli uz božićnu izložbu 1995.
- U organizaciji Muzeja prof. Vinko Fabris darovao je župi sv. Nikole u Hrvatskoj Kostanjici pastira i nekoliko ovčica izrađenih od kamena izvađenoga iz ruševina te crkve.

10. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Procjenjuje se da je ukupan broj posjetitelja približan broju iz 1996. godine, tj. oko 10000. Točan broj teško je odrediti jer su mnogi imali pravo na besplatan ulaz, a znatan broj posjetitelja dolazi na otvorenja izložbi ili na druge manifestacije.

11. OSTALE AKCIJE

11.1. Održavanje i prezentacija donacija

Tijekom 1997. godine stručnjaci Muzeja dogovarali su s predstavnicima Turističke zajednice grada i Zračne luke Zagreb trajno postavljanje izložbe Zbirke lutaka Ljeposlava Perinića.

11.2. Investicijska ulaganja vezana za poboljšanje muzejske djelatnosti

- Tijekom 1997. godine uloženo je 150 000 kn u opremu za preparatorske radionice i spremišta.

- Za prikupljanje dokumentacije o zgradi Muzeja i za izradu računalne 2D i 3D projekcije zgrade Muzeja u sklopu priprema za obnovu Muzeja utrošeno je 102.000 kn.
- Dio sredstava utrošen je za opremu fotolaboratorija i nabavu informatičke opreme.

11.3. Ostalo

U sklopu priprema za obnovu Muzeja i stalnog postava kustosi su započeli izradu projektnog zadatka i razmatranje različitih izvedbi novog stalnog postava.